

Dosarul nr. 2ra-1727/21

Prima instanță: : Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Judecător – N. Patrașcu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci

Î N C H E I E R E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Bîrsa Alexandru și de către Stati Sorin,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrsa Alexandru către Stoica Igor, Bordeniuc Mariana, Stoica Alexandru, Stoica Olga, intervenient accesoriu BC „Moldindconbank”, intervenient principal Stati Sorin cu privire la evacuarea din imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, și

la cererea de chemare în judecată înaintată de intervenientul principal Stati Sorin către Stoica Alexandru și Bîrsa Alexandru cu privire la declararea nulității contractului de comodat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2021, corectată prin încheierea din 22 septembrie 2021, prin care s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 noiembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 05 iunie 2018, Bîrsa Alexandru a înaintat cerere de chemare în judecată către Stoica Igor, Bordeniuc Mariana, Stoica Alexandru și Stoica Olga cu privire la evacuarea pârâților, împreună cu bunurile acestora, din apartamentul nr. xxxxx situat în mun. Chișinău, str. Xxxxx, xxxxx, înregistrat cu drept de proprietate pe numele lui, fără acordarea unui alt spațiu locativ și, compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 16 mai 2016, între Stoica Igor, Bordeniuc Marina, Stoica Alexandru și Stoica Olga, în calitate vânzători, și Bîrsa Alexandru, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a imobilului nr. 3xxxxx7 din 16 mai 2016, în privința apartamentului nr. xxxxx, situat în mun. Chișinău, pe str. Xxxxx, xxxxx.

În aceeași zi, între Bîrsa Alexandru și Stoica Alexandru a fost încheiat contractul de comodat, prin care, reclamantul le-a transmis cu titlu gratuit în posesie și folosință apartamentul în cauză, pe un termen de 24 de luni, iar conform punctului 4.1. al contractului de comodat, la 16 mai 2018, Stoica Igor, Bordeniuc Marina, Stoica Alexandru și Stoica Olga urmau să părăsească apartamentul dat, însă aceștia nu și-au onorat obligațiunile.

La 28 ianuarie 2019, Stati Sorin a depus cerere cu privire la intervenire în proces în calitate de intervenient principal, concretizată prin cererea din 29 mai 2019, solicitând constatarea nulității contractului de comodat din 16 mai 2016, încheiat între Stoica Alexandru și Bîrsa Alexandru, privind arendarea bunului imobil - apartamentul nr. xxxxx, nr. cadastral xxxxx.01.0xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx xxxxx, din mun. Chișinău, cu aplicarea efectelor acestuia și încasarea solidară din contul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică în suma de 5000 lei.

În motivarea cererii a invocat că, la 10 august 2017, s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Stoica Igor, Bordeniuc Mariana, Stoica Alexandru, Stoica Olga și Bîrsa Alexandru, cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3xxxxx7 din 16 mai 2016, intervenienți principali de partea reclamantului BC "Moldindconbank" SA și BC "Moldova-Agroindbank" SA.

După primirea cererii de chemare în judecată, părțile contractante, au prezentat instanței de judecată un contract de comodat din 16 mai 2016, care ar confirma existența relațiilor de comodat.

Totodată, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, Bîrsa Alexandru a devenit proprietar al bunului imobil - apartamentul nr. xxxxx, nr. cadastral xxxxx.01.0xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx xxxxx, din mun. Chișinău, la 17 mai 2016. Prin urmare, la 16 mai 2016, Bîrsa Alexandru nu putea acționa ca parte a contractului de comodat în calitate de proprietar al bunului dat.

Mai mult ca atât, prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul central, din 18 decembrie 2018, cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului nr. 3xxxxx7 din 16 mai 2016, încheiat între Stoica Igor, Bordeniuc Mariana, Stoica Olga și Stoica Alexandru, în calitate de vânzători pe de o parte și Bîrsa Alexandru, în calitate de cumpărător pe de altă parte, în privința apartamentului nr. xxxxx, nr. cadastral xxxxx.01.0xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx xxxxx, din mun. Chișinău, cu suprafața de 57,1 m², cu aplicarea efectelor acesteia și încasarea din contul pârâților, în mod solidar, în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

În această ordine de idei, a explicat că și contractul de comodat pe care se întemeiază acțiunea lui Bîrsa Alexandru este unul fictiv.

Prin încheierea protocolară din 10 aprilie 2019, BC "Moldindconbank" SA a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea protocolară din 18 iunie 2019, a fost primită în procedură cererea lui Stati Sorin cu privire la intervenirea în proces în calitate de intervenient principal.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 noiembrie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de Bîrsa Alexandru a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cererea de chemare în judecată înaintată de intervenientul principal Stati Sorin, a fost admisă parțial.

S-a declarat nul contractul de comodat din 16 mai 2016, încheiat între Stoica Alexandru și Bîrsa Alexandru cu privire la transmiterea cu titlu gratuit în posesie și folosință temporară a bunului imobil apartamentul nr. xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, nr. cadastral xxxxx.01.0xxxxx.

S-au încasat în mod solidar din contul lui Stoica Alexandru și Bîrsa Alexandru în beneficiul lui Stati Sorin, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 lei.

În rest, cererea intervenientului principal s-a respins ca neîntemeiată.

La 14 noiembrie 2019, Bîrsa Alexandru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 noiembrie 2019.

La 03 decembrie 2019, Stati Sorin a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2021, corectată prin încheierea din 22 septembrie 2021, s-au respins cererile de apel depuse de Bîrsa Alexandru și de Stati Sorin, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 04 noiembrie 2019, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrsa Alexandru către Stoica Igor, Bordeniuc Mariana, Stoica Alexandru, Stoica Olga, intervenient accesoriu BC „Moldindconbank”, intervenient principal Stati Sorin cu privire la evacuarea din imobil și compensarea cheltuielilor de judecată, și la cererea de chemare în judecată înaintată de intervenientul principal Stati Sorin către Stoica Alexandru și Bîrsa Alexandru cu privire la declararea nulității contractului de comodat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, Bîrsa Alexandru a devenit proprietar al apartamentului nr. xxxxx, amplasat pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. Chișinău, nr. cadastral xxxxx.01.0xxxxx, la 17 mai 2016, iar ca urmare, la 16 mai 2016, acesta nu putea dispune de dreptul de proprietate asupra imobilului menționat supra și nu putea acționa în calitate de comodant la încheierea contractului de comodat.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul central, din 18 decembrie 2018, a fost constatată nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 3xxxxx7 din 16 mai 2016, încheiat între Stoica Igor, Bordeniuc Marina, Stoica Alexandru și Stoica Olga, în calitate vânzători, și Bîrsa Alexandru în calitate de cumpărător, în privința apartamentului nr. xxxxx, situat în mun. Chișinău, pe str. Xxxxx, xxxxx.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a constatat ca demonstrată fictivitatea contractului de comodat din 16 mai 2016, iar prin prisma prevederilor art.123 din Codul de procedură civilă, a respins argumentele lui Bîrsa Alexandru cu referire la dreptul de proprietate asupra acestui bun imobil.

Cu referire la apelul declarat de Stati Sorin, instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia instanței de fond privind admiterea parțială a cerinței privind compensarea cheltuielilor de judecată în cuantum de 1500 lei, din considerentul că suma pretinsă de către apelant, este una disproporțional de mare în raport cu acțiunile efectuate de către avocatul Nichitoi Iurie la examinarea cauzei și nu este reală, necesară și rezonabilă.

La 07 septembrie 2021, avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Bîrsa Alexandru, a depus cerere de recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2021 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 04 noiembrie 2019, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii lui Stati Sorin și admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Bîrsa Alexandru.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că instanța de apel în mod eronat a aplicat normele de drept material și greșit a apreciat circumstanțele pricinii. Mai mult ca atât, prima instanță nu a examinat în întregime toate pretențiile reclamantului, or, pârâții îi creează lui Bîrsa Alexandru impedimente în exercitarea dreptului de proprietate pe care aceasta îl are asupra apartamentului din litigiu.

De asemenea, reprezentantul recurentului a menționat că, Stati Sorin nu are niciun interes față de obiectul acțiunii care constă în evacuarea persoanelor din bunul imobil, astfel că, prima instanță neîntemeiat a dispus atragerea lui în calitate de intervenient principal.

La 20 septembrie 2021, a fost înregistrat recursul, iar la 23 noiembrie 2021, recursul suplimentar declarat de Stati Sorin, prin care s-a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2021 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 04 noiembrie 2019, în partea încasării cheltuielilor de judecată și, respectiv, emiterea în această parte a unei noi hotărâri. În rest, hotărârea primei instanțe să fie menținută.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat faptul că, costul serviciilor în baza contractului de reprezentare juridică, nu depășește suma medie de achitare, pentru serviciile acordate de avocat și cele acordate de companiile juridice, pentru prestarea serviciilor analogice în mun. Chișinău.

Respectiv, în cazul când pretențiile de bază au fost admise iar intimații au pierdut procesul, consideră că urma să fie dispusă compensarea cheltuielilor integral, și nu doar parțial, suma fiind foarte mică în coraport cu participarea reprezentantului în ședințele de judecată, pregătirea cererilor, a referinței, prezentarea probelor, susținerea poziției în cadrul dezbaterilor judiciare și în cadrul pledoariilor, în cadrul acestui litigiu civil, care a durat din luna octombrie 2018 până în luna noiembrie 2019, adică mai bine de un an de zile.

La 23 noiembrie 2021, Stati Sorin a depus referință asupra recursului declarat de Bîrsa Alexandru, solicitând respingerea acestuia și menținerea actelor judecătorești în partea contestată de reclamantul/recurent.

La 07 decembrie 2021, a fost înregistrată referința depusă de BC "Moldindconbank" SA, prin care s-a solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de Bîrsa Alexandru, iar soluționarea recursului declarat de Stati Sorin, a lăsat-o la discreția instanței.

La 14 decembrie 2021 a fost înregistrată referința depusă de Stoica Alexandru, Stoica Olga și Stoica Igor, prin care s-a solicitat declararea inadmisibilității recursului declarat de Stati Sorin, iar soluționarea recursului declarat de Bîrsa Alexandru s-a lăsat la discreția instanței.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2021, a fost expediată participanților la proces la 19 iulie 2021, prin intermediul serviciului poștal (f.d.140), însă probe cu privire la recepționarea acesteia nu au fost constatate.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, și luând în considerație că la materialele cauzei nu există acte care să certifice momentul recepționării de către părți a deciziei atacate cu recurs, Completul Colegiului, consideră că recursurile depuse de avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Bîrsa Alexandru la 07 septembrie 2021 și, de Stati Sorin la 20 septembrie 2021, sunt în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile lui Bîrsa Alexandru și a lui Stati Sorin sunt neîntemeiate și urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursurile lui Bîrsa Alexandru și a lui Stati Sorin.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Bîrsa Alexandru și de către Stati Sorin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova,

judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru